

16 febrer **PREGÓ**

M

Festes de
la Misteriosa

Llum
de Manresa

2007

ROTARY CLUB
MANRESA-BAGES
Administradors de les
Festes de la Llum 2007

Ajuntament de Manresa

PREGÓ FESTES DE LA LLUM 2007

SOR LUCÍA CARAM I PADILLA,
dominica del Convent de Santa Clara de Manresa

Il·lustríssim senyor alcalde de Manresa, Sr. Josep Camprubí. Estimats Blai Abadal, president de Rotary Club Manresa-Bages, entitat administradora de les Festes de la Llum d'enguany. Autoritats, manresans i manresanes, senyors i senyores.

Conflueixen avui un seguit de novetats que no sabem ben bé quin resultat donaran, però almenys vull mencionar-les abans de dirigir-me a aquesta digníssima assemblea, per tal de situar de bon començament la meua reflexió i el lloc des del qual parlo i he reflexionat sobre la festa que avui ens ha convocat.

En primer lloc, cal reconèixer que a molts manresans i manresanes de soca-rel els pot resultar estrany que precisament el pregó de les Festes de la Llum tingui, aquesta nit, en una festa ben manresana, música i accent argentins, ja que el pronuncia una "manresana d'adopció" nascuda "allende los mares". Aquest gest dels administradors parla del cor universal i acollidor d'aquesta ciutat que presumeix, amb raó, de ser el cor de Catalunya i que és ben universal.

En segon lloc, repassant el llistat de pregoners és fàcil adonar-se de l'escassa participació de pregoneres dones, almenys durant les darreres dècades. Jo sóc la quarta que ha tingut aquest honor, la qual cosa no deixa de ser un signe de normalització dels temps moderns en els que es parla tant

dels drets de les dones, encara que això no sempre cristal·litzi en fets com aquest de donar-nos la paraula en un esdeveniment tan assenyalat. Un altre missatge de modernització per part del Rotary Club Manresa-Bages.

Finalment, el fet que sigui possiblement la primera monja, i segurament la primera monja del que diuen "de clausura" (contemplativa) ocupant aquesta tribuna privilegiada per adreçar-me als manresans i manresanes, també pot sorprendre. En una societat que diuen està marcada per la secularització i el laïcisme, a Manresa vivim amb llibertat el respecte a la pluralitat, a les religions i a les diferents cultures. Demanar-me aquest missatge, en el que no puc prescindir de la meua condició de creient, revela que els organitzadors no amaguen les arrels d'aquestes festes en què la tradició ens parla d'un miracle, d'una intervenció vinguda del cel per posar pau entre els habitants de Manresa i un tossut bisbe de Vic, que fent de senyor feudal més que de pastor, vivia a les fosques de les seves ambicions personals. Miracle de la Llum, miracle de l'accés a l'aigua per a tots, miracle que no va ser altra cosa que el fet que els manresans, sense ser uns il·luminats, veiessin la llum, la solució a un conflicte que era absurd i que, amb la seva bona voluntat i l'ajuda de Déu, va convertir el cor endurit del bisbe Galceran Sacosta.

Dit això, agraeixo sincerament la confiança dipositada en mi per part dels administra-

dors de les festes, els membres del Rotary Club de Manresa-Bages, als quals espero no defraudar de la mateixa manera que ells no m'han defraudat al llarg dels anys que portem fent confluïr sinergies en tasques solidàries a favor dels més pobres del món, fonamentalment amb la Campanya+Cultura que ens ha permès enviar a Amèrica Llatina, Àsia, Àfrica i als pobres del nostre país gairebé dos milions de llibres, a més de material escolar.

Assumeixo aquest repte, no sense tremolor i amb molt de respecte, però amb la confiança que em dóna sentir-me en família, en aquesta terra generosa que ja fa tretze anys em va acollir com una més.

Viure a Santa Clara, per on passa la Sèquia que rega els nostres camps i que fa arribar l'aigua a les fàbriques, a les indústries i als veïns, donant vida a la ciutat i a la comarca i des d'on es pot veure Manresa en perspectiva, em dóna avui arguments per pensar en veu alta i rellegir la nostra història des de la meua modesta condició de monja contemplativa.

Celebrem per no perdre les arrels

Perquè després de gairebé set segles continuem celebrant "el Miracle de la Llum"? Diuen que un poble que perd les seves arrels i la seva memòria està destinat a desaparèixer. I possiblement per això Manresa manté viva la seva identitat: perquè any rera any els manresans i manresanes

fan memòria de la seva història, renovant el seu compromís de país amb les persones i treballant des de la seva identitat per continuar creixent, des de la solidaritat, l'esperit de progrés i el record viu dels que ens van precedir, en la construcció i creixement d'aquesta terra oberta que té vocació universal.

Manresa té un bagatge moral, cultural i religiós significatiu, que ha configurat el tarannà dels manresans i les manresanes, i els ha donat una identitat pròpia que ha fet que Manresa no només es digui el cor de Catalunya, sinó que ho sigui de veritat. Cor que significa eix de comunicació, dinamització de la riquesa i de l'economia; font de desenvolupament, capacitat de sintonia cordial amb el més genuí de la nació catalana; esperit acollidor, empenta integradora, espai obert; ciutat d'oportunitats... i per què no, capital de vegueria!

Festa de la Llum i de l'Aigua: el miracle de la justícia i la pau

Permeteu-me, a partir del que ens diuen els historiadors, que afirmen que *la tradició sempre és més poètica que no pas històrica*¹, fer un repàs dels fets que avui ens convoquen i fer una lectura personal del "Miracle de la Llum", tot desitjant que algun raig d'aquella misteriosa llum ens arribi en aquesta hora en la que també patim no poques sequeres i no poques situacions que a vegades ens fan viure a

¹ Cfr. Mn. Josep Maria Gasol, historiador manresà.

les fosques, esclaus de les nostres tenebres i divisions, i dels entrebancs que sovint ens incapaciten per veure més enllà del que tenim davant nostre i dels propis interessos.

Diuen els historiadors que l'any 1337 la ciutat de Manresa patia una forta misèria per manca d'aigua, raó per la qual es va fer una solemne peregrinació a Montserrat, per tal d'implorar la pluja tan desitjada i necessària. Els consellers de la ciutat iniciaren el projecte de construir un canal o sèquia que portés a Manresa les aigües del Llobregat des de Balsareny.

Amb les benediccions reials de Pere III es van començar aquestes obres i amb els pals a la roda eclesials es van haver d'aturar per culpa d'un bisbe, que gelós del seu poder i cec d'ambició, va voler impedir-les perquè passaven pel seu territori. Va excomunicar els consellers i els encarregats de les obres i va posar tota la ciutat de Manresa en entredit. Un cop més, com tants d'altres al llarg de la història, podríem dir: "¡Con la Iglesia hemos topado, Sancho!"

I continua dient-nos la tradició que, un 21 de febrer de 1345, un globus de llum resplendent que provenia de Montserrat es dirigí a l'església del Carme, on entrà per la finestra de la façana principal i després es repartí en uns globus d'igual resplendor entre l'absis, la capella de la Santíssima Trinitat i la de Sant Salvador.

Aquests prodigis, continua la tradició segu-

rament amb una bona dosi de devota imaginació popular, es van explicar al senyor bisbe, el qual es va commoure fins al punt d'aixecar verbalment l'entredit a la ciutat. Tanmateix, a causa de la seva mort uns dies més tard, va ser el seu successor Miquel Risomà qui, com a primer acte del seu magisteri, va signar una amigable concòrdia amb la ciutat de Manresa, aprovada pel rei Pere III i pel papa Climent VI.

Més enllà del que realment va succeir, voldria que ens fixéssim en un detall significatiu del relat: els manresans, davant la gravetat de la sequera i tot el que comportava de pobresa i decadència a tots els nivells, van pujar a la muntanya santa, signe d'identitat del poble català, referent de fe i de país; espai dedicat a la Mare de Déu, lloc de peregrinació, punt de trobada dels catalans. Montserrat, la muntanya des de la qual diu la tradició va venir anys més tard la misteriosa llum, que va portar la pau i la solució a un conflicte que mai no hauria d'haver tingut lloc entre germans.

Quan fem pinya i fem país, quan més enllà de les nostres diferències som capaços de posar-nos en camí i lluitar junts per uns drets que ens pertanyen com a persones i com a nació, la llum es fa visible i porta la concòrdia i el progrés sense claudicacions.

I la llum es va fer per al bisbe i per als manresans i manresanes perquè van ser capaços d'obrir els ulls, de fer ponts de diàleg; perquè es van adonar que calia

superar els conflictes i treballar per tal que l'aigua que és per a tothom no estigués en mans d'uns quants.

El miracle, més que "la llum" arribés al Carme, va ser que el bisbe s'adonés que havia errat el camí i que calia compartir i optar perquè els béns de la terra estiguessin a l'abast de tothom. Tant de bo que avui sapiguem reconèixer els drets dels altres i sapiguem renunciar als nostres egoismes perquè a ningú, proper o llunyà, li manqui el que en justícia li pertoca.

La construcció de la Sèquia va portar el progrés a Manresa i a la comarca, i segurament aquelles obres van comportar algunes incomoditats, encara que no tantes com les que suposen avui tenir una ciutat potes enlaire per les obres. Tanmateix, és obvi que si volem el progrés, hem de renunciar momentàniament a algunes comoditats que no son res més que el preu que hem de pagar per continuar gaudint d'una Manresa prospera i moderna, de la que els manresans i manresanes podem presumir sense complexos ni rebaixes.

Algú em va dir: "No ens podem queixar, tenim una ciutat que creix contínuament perquè Déu n'hi do el que ha crescut Manresa... Però ens hem de queixar per estar millor!" Això diu molt del tarannà manresà: mai no ho tenim tot i sempre ens falta alguna cosa. Sempre podem fer més, sempre volem més. Potser per aquest desig insaciable hem multiplicat les associacions, les funda-

cions, els grups i grupets amb les respectives juntes directives, per tal d'empènyer el progrés i deixar clara la nostra implicació i compromís de país, per tal d'immortalitzar el nostre esperit emprenedor.

Rellegint la nostra història, podem treure una bona conclusió: quan cerquem complicitat i som capaços de sumar esforços en causes comunes a tots, quan en lloc de fixar-nos en les diferències, cerquem arguments per a la pau i la bona entesa, la llum ens visita i som capaços de fer obres importants per a nosaltres i per a les generacions que vindran, de les quals la Sèquia n'és una bona mostra.

Tenim una rica tradició espiritual i religiosa que, malgrat la creixent secularització, no podem amagar i que ha fet que Manresa sigui coneguda arreu del món i que el seu nom hagi quedat immortalitzat per a creients i no creients de tot el planeta. La Seu, la Cova de Sant Ignasi, Santa Clara i altres indrets de la ciutat en són testimonis vius.

Som posseïdors d'una inabastable cultura rica en tradicions populars, en arquitectura, en art, i un llarg etcètera, que ha configurat la nostra identitat com a ciutat i ha dibuixat el perfil d'una comunitat oberta al món que ofereix la seva riquesa a tots els que vénen i que avui pot fer gala de ser un referent d'integració, d'universalitat i pluralisme, sense renunciar al que és i al que té.

Diu la tradició que quan el raig de llum va

